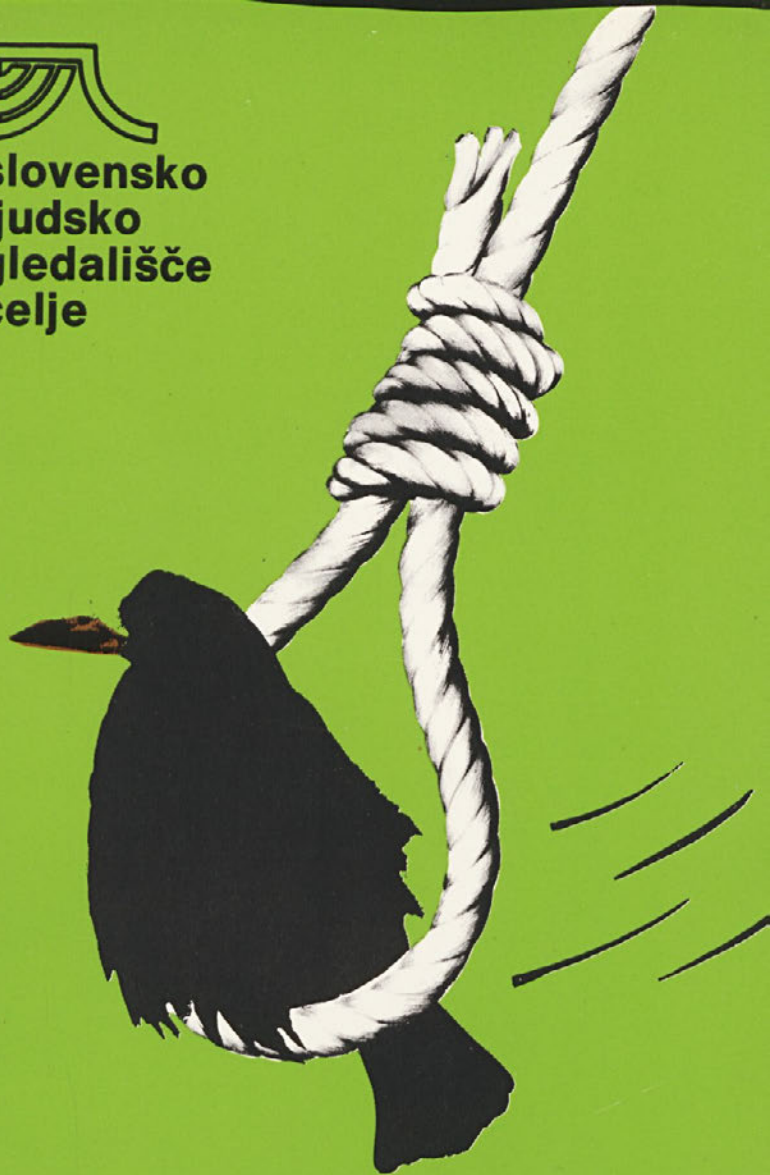

**slovensko
ljudsko
gledališče
celje**

**Christopher Fry
GOSPA NE BO ZGORELA**

OSREDNJA KNJ. CELJE

1119860103.1-6

KNJIŽNICA
EDUARDA KARBELJA
V CELJU

~~212.44X~~

Christopher Fry

se je rodil 1907. leta v Bristolu. Bil je učitelj, igralec, med vojno je služil v inženirskih enotah. Danes živi v Oxfordu. Prva dela so bile pastore in legende. Prvi večji uspeh je imela enodejanka Fenix odveč, nato drama o Mojzesu: Prvorojenec.

Svetovni uspeh je dosegel 1949. leta s komedijo v verzih Gospa ne bo zgorela. Sledijo Opazovanje Venere (Venere na obzorju), Sen ujetnikov, Tema je dovolj svetla. Kasneje je vse več pisal za film.

Christopher Fry

GOSPA NE BO ZGORELA

(The Lady's not for Burning)

Komedija

Prevod Jože Udovič

Režija DUŠAN MLAKAR

Dramaturgija Andrej Hieng

Scena Meta Hočevar

Kostumi Alenka Bartl

Lektor Jože Faganel

Glasbena oprema Ilija Šurev

O s e b e

RICHARD, pisar brez staršev DRAGO KASTELIC
THOMAS MENDIP, odpuščen vojak.. PETER BOŠTJANČIČ
ALIZON ELIOT JAGODA TOVIRAC
NICHOLAS DEVIZE IZTOK VALIČ
MARGARETA DEVIZE, Nicholasova mati..... NADA BOŽIČ
HUMPHREY DEVIZE, Nicholasov brat..... ZVONE AGREŽ
HEBBLE TYSON, župan MIRO PODJED
JENNET JOURDEMAYNE ANICA KUMER
KAPLAN IGOR SANCIN
EDWARD TAPPERCOOM, sodnik JANEZ BERMEŽ
MATTHEW SKIPPS JOŽE PRISTOV

Prizorišče Soba v hiši Hebbla Tysona, župana v malem trgu Cool Claryju

Čas 1400, ali več ali manj natanko

Predstava ima en odmor

Premiera v petek, 20. septembra 1985 ob 19.30 uri

Vodja predstave Sava Subotić - Šepetalka Ernestina Popović - Ton Stanko Jost - Luč Rudi Posinek - Frizerska dela Maja Dušej - Krojaška dela pod vodstvom Jožice Hren in Adija Založnika - Rekviziter Franc Lukàč - v.d. tehničnega vodje Vili Korošec

Režiser Dušan Mlakar

Vsaka gledališka sezona je v sebi sklenjena enota, ki naj bi v kolikor mogoče veliki meri ustregla željam publike, obenem pa ustvarjalcem nudila možnost, da uveljavijo svoje umetniške potenciale; ti dve stremljenji, sodim, si ne nasprotujeta. Vse izkušnje iz zgodovine teatra - tudi našega - nam pritrjujejo v misli, da je resnična umetnost le izjemoma v nasprotju z interesi občinstva in da so nesporazumi med ustvarjalci in gledalci večkrat umetno ustvarjeni in napihnjeni. Pred začetkom novega igralnega obdobja se torej odločno opredeljujemo za tisto gledališko načelo, v katerem sta v enaki meri zaobsežena nedotakljivost umetniške kreacije in gledalčeva želja, da bi v gledališču doživel vznemirjenje ali npravstveno očiščenje ali neobteženo radost. Ker smo, kot pravimo, repertoarno gledališče, mora biti pahljača del, s katerimi se predstavljamo, široko razprta. Pri snovanju sporeda se bomo skušali držati tehle osnovnih principov:

Vsako delo - tudi če smo ga vzeli iz zakladnice oddaljenih dob - naj bo uprizorjeno tako, da bo skozenj žarelo življenje našega človeka v tem trenutku; pomembne stvaritve dramske književnosti to skoraj zmerom omogočajo. Muzealnost, lažni historizem je neploden.

Domača literatura je nepogrešljiva. Celjsko gledališče je odigralo v razvoju povojne slovenske dramatike važno, včasih kar odločilno vlogo, torej je nujno, da te vloge ne zanemari, in da jo, kolikor je le mogoče, še razvije. Letošnja sezona bo prinesla eno krstno uprizoritev, delo novega avtorja, o katerem pa s trdnim prepričanjem sodimo, da je velika obljava. V napol mitični in napol zgodovinski preobleki s strastno prizadetostjo odslikava čas, ki ga živimo.

Ko smo rekli, da je muzealnost neplodna, smo se hkrati opredelili za modernost v žlahtnem pomenu te besede. Bržkone se v nobeni umetnostni zvrsti tako jasno ne manifestira potreba po novih izrazilih, po novih interpretacijah, po novem »branju«, kot ravno v našem poslu.

Kakor se nam zdi nujno, da v vsaki sezoni predstavimo novo slovensko dramsko delo, tudi kar zadeva režiserja ne moremo mimo potrebe, odkriti nove ljudi.

Celjski ansambel je sorazmerno majhen, njegove obremenitve pa velike, zato je potrebno, da smo pri iskanju tekstov trezni, in da upoštevamo realne možnosti. Skušali bomo doseči stanje,

Na skušnji za »Gospo«

ki bo v prid uprizoritvam in osebnemu artističnemu razvoju naših igralcev; da je to zelo težko in povečini ne docela uresničljivo stremljenje, je jasno, vendar pa se je zanj treba truditi do skrajnih meja.

Teh nekaj osnovnih izhodišč smo nanizali v želji, da bi vam vsaj do neke mere razgrnili ustroj sezone, ki prihaja, in ki bo pač navsezadnje le ena od dolge vrste sezon, v katerih smo se »spopadali«. Brez patosa bi vam radi povedali, kako važno se nam zdi vaše zadovoljstvo in kako mučna vaša morebitna nejevolja: gledališče živi iz svoje publike in za svojo publiko, o tem ne more biti dvoma, nespornosti pa so, kakor v vsakem medčloveškem stiku, včasih neizbežni. Želimo si, da bi sprejeli naše delo z dobrohotno simpatijo, ki bi bila tako živa, kot je naša želja, ugajati vam.

Andrej Hieng

Misli iz Frya

Fry je v predgovoru k prvi knjižni izdaji »Gospe« pretehtal tudi možnost, da bi utegnil kdo njegovo delo, še preden bi prišlo na oder, iz prijateljske naklonjenosti na novo predelati. Zahvaljuje se temu imaginarnemu sodelavcu - this perhaps impossible person - za njegovo prijaznost, pač pa mu svetuje, naj rajši opusti to misel in naj komedijo pusti tako, kakršna je. Zmagovita pot te komedije po angleških odrih je samo še potrdila njegovo predvidenje. Tako svetuje še naprej, naj tak človek »rajši poskusi misliti v podobah iz same svetlobe, prepusti naj se nenehno menjavajočemu se aprilskemu vremenu, sončnim zahodom, padajočemu mraku in mesečini; zamisli naj se v ples razumnih bitij, ki je včasih peresno lahak, včasih resnoben in utrujen, prečestokrat zasramovan z bedo in stiskami, zaznamovan s porogom, da bi se s porogom uprl«.

Thomas Mendip, odpuščeni, zanikrni soldat govori kot kak deziluzionirani mladi človek povojnega časa. Njegov vročični pesimizem žari v barvah razočaranja.

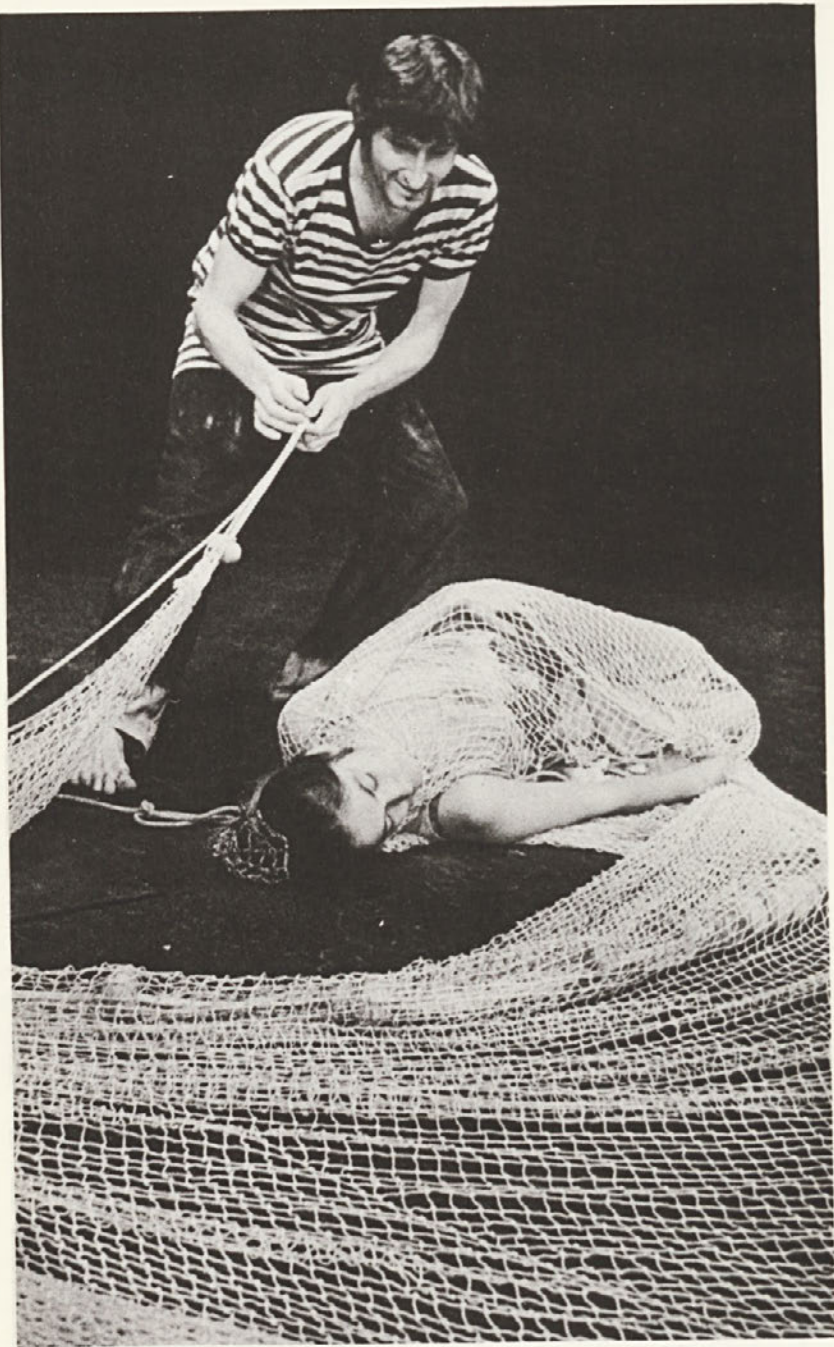
Nenehno se skušam boriti zoper današnje močvirje pesimizma in razočaranosti v literaturi. Če hočemo preživeti kot civilizacija, moramo poskušati ostati na površju in se vesti kakor tisti, ki jahajo na valovih, ne pa, da se prepustimo kar tako, brez odpora.

Komedija je beg, ampak ne beg pred resnico, temveč pred obupom: ozke duri v vero in zaupanje. Komedija veruje v splošno veljavni izvir veselja, čeravno nam je bilo spoznanje o tem izviru zmerom znova vzeto. V tragediji je vsak trenutek večnost, v komediji je večnost samo trenutek. Na neki način morajo biti značaji nedotakljivi: treba je pritrjevati življenju, se sprijazniti s smrtjo - in vztrajati pri veselju... vendar ne s pomočjo lahko ranljivega optimizma, marveč s pomočjo trdo priborjene radosti. Veselost je bila vse predolgo na strani hudiča, in tako je ena najvažnejših terjatev našega časa, da jo spet dobimo zase.

V gledališču 20. stoletja so si ljudje prizadevali, da bi dosegli nekakšno »delno resničnost«. Okoli prizorišča smo postavili štiri stene in uničili prostor. Času smo nataknili vajena imena, recimo »okrog poldneva« ali »zgodaj istega večera« ali »dva dni pozneje«, in s tem uničili večnost. In ker se je govorica spremenila v omejeno in naključno igro, sili odrski dialog v svojem stremljenju po površinski resničnosti prav na skrajni rob navadnega oponašanja in žvenklja kakor skodelice za zajtrk. Nikoli ne uporabi dveh besed, kjer ena ne zadošča, to pa povzroča, da se počutimo kot doma. Začne se nam dozdevati, da bi lahko v vsako od sob, ki so postavljene na odru, mirno vkorakali, in da bi bili tako rekoč na pravem mestu. Toda resnica, višja resnica je, da ne bi bili prav nič »na pravem mestu«, tako, kot smo na pravem mestu, kadar obstanemo, da bi neke stvari premislili. Kadar za hipec odnehamo v prepričanju, da smo se kar oblečeni rodili v znano stanovanje in se zavemo, da smo nagi zdrsnili v pandemonij nadvse neverjetnih problemov - se nam hkrati posveti, kako nismo nič kaj »na pravem mestu«, kako smo osupli, kako izgubljeni, kako nepojmljivi sami sebi. In ta resničnost je predmet in področje pesništva. Če sprejmemo mojo trditev, da je resničnost popolnoma različna od našega plehkega mnenja o njej, lahko rečemo, da je poezija govorica resničnosti... To, kar imenujemo realnost, je samo kalno oko navade...

Čehov: Striček Vanja
Režija: Miran Herzog
Premiera je bila 27. IX. 1984

Dolamič: Oskar in morska deklica
Režija: Ksenija Murari
Premiera je bila 9. X. 1984

Wycherley: Podeželanka
Režija: Franci Križaj
Premiera je bila 16. XI. 1984

Jesih: Pravopisna komisija

Režija: Zvone Šedlbauer

Premiera je bila 16. I. 1985 v Cankarjevem domu v Lj.
25. I. 1985 v SLG Celje

Cankar: Za narodov blagor
Režija: Vinko Möderndorfer
Premiera je bila 22. III. 1985

Novaka Mala in velika luna. Tako je bilo za abonente skupaj 16 predstav drugih slovenskih poklicnih gledališč.

Za obogatitev programske ponudbe smo organizirali tudi še nekaj gostovanj za izven: MGL Ljubljana - Shakespeare: Hamlet, BDP Beograd - Grum: Dogodek v mestu Gogi, Drama SNG Maribor - Jančar: Disident Arnož in njegovi, Atelje 212 Beograd - Kilty: Dragi lažnivec, MGL Ljubljana - Goljevšček: Pod Prešernovo glavo, SNP Novi Sad - Svetislav i Mileva, PG Kranj - Goljevšček: Kako zelena je moja dolina, English teaching theatre London - It's a small world (2 predstavi), PDG Nova Gorica - Frayn: Hrup za odrom. Za obiskovalce v Celju smo tako organizirali še **gostovanja 11 različnih uprizoritev**, ki so si jih lahko ogledali na **26 predstavah**.

V celoti je torej SLG Celje ponudilo v sezoni 84/85 občinstvu **20 različnih uprizoritev v 180 predstavah**.

Slavko Pezdir

Repertoar v sezoni 1985/86

Christopher Fry: Gospa ne bo zgorela

Georges Feydeau: Bolha v ušesu

Feri Lainšček: Samorastniki

Jovan Hristić: Savonarola in njegovi prijatelji

Henrik Ibsen: Gradbenik Solness

Eric Vos: Plešoči osliček (za otroke)

Franc X. Kroetz: Ne krop ne voda (Uprizoritev Primorskega dramskega gledališča)

Gledališki list SLG Celje, sezona 1985/86, števil. 1 - Predstavnik upravnik Slavko Pezdir - Urednik Janez Žmavc - Fotografije celjskih predstav Viktor Berk - Naklada 1000 izvodov - Cena 50 dinarjev - Tisk Cinkarna Celje - Oblikovanje Ljubo Domjan

